

Sy-li spěwai,
Pilnje džělat,
Strowja de
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróchny
Napoj móchny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Čerstwosé da.

Njech ty spěwaš
Swérne džělaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana
Njech ái khmansk
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew če.

• Sserbske njedželske lopjeno. •

W Budyschinje, 14. septembra 1924.

Cížhez a naklad Ssmolerjez knihiczschezernje a knihařnie sap. družst. s wobm. ruk. w Budyschinje.
Wulhabža lódu žobotu a placži na měsaz 15 stothch pjerježlow.

13. njedžela po ſvj. Trojiz.

Scz. ſvj. Matth. 6, 1—8.

Na straschnych městnach, na dróhach abo w domach abo khežach, tam, hdzež móža ludžo žamti abo se ſwojim ſkotom schłodowacž, warnowaze taſle ſteja s napíkym: Kedžbu, kedžbuježe! Tele městna ſo njehodža wotſtronicž. Wone njeſku tež straschna ſa tých, kotſiž warnowaze ſnamjenja wobledžuju. Maž njerohomne džecži ſo czi ſadžerža, kotſiž ſo po týchle ſnamjenjach njeſložuju abo woſebje czi, kotſiž je wotſtronieja abo ſamaſuju. Dženža je nam naſch knies Jeſuš ſa naſche kſcheczanske žiwojenje taſtu taſtu poſtaſiſ, a chzemý ſo prawje prázrovacž, ſo býhmy ſo po njej měli. Kſcheczijenjo, kedžbu! Hdžj dobrotu czinicze, a hdžj ſo modlicze.

Jakmožinu dawacž, dobrotu wopofasowacž, je krafna wěz, runjež njeje dženžniſchi džen ſubowana, ani pola teho, kiž dawa, ani pola teho, kiž doſtowa. Tón, kiž dawa a dyrbi dawacž, býva lohlo ſprózny, žmano žamia wobužny; býva jemu pschewjele. Njeſtarovo praſeſche mi jedyn, kiž pschi dróhy ſ jara žiwoym wobkhadom býdli, ſo ſa džen ſedma ſelko ſaſtuži, ſelkož ma wchitkim tym dawacž, kotſiž wſchednje proſcho do jeho durjow lepaju. Tak njeprawje naſſkerje nima. Nujo je pschewuſka. A dru'ý ſažo ſu p'checordži, ſo býhui čzyli jakmožinu brač. Tich wjèle chze jenož prawo, niz dobroty! A tola dobrotu czinicze krafna wěz wostatwa. Tón, kiž ju pěknje a ſiweru a ſi wutrobu czini, ſi njej ſiwoje ſubko na najrjenſho wuziwa, dokež ſi njej ſebje a druhich wobſbožuje. Dawacž je pschewo híſcze ſwózniſho wžli brač. A tež tón, kiž dobroty doſtowa, móže ſ tym ſwotkne a ſmutkne žohnowanje měcz. Tehodla tež nam ſube

Bože ſlowo tak husto wo dobrotu czinjenju rěči a ſ temu napomina. Abo njeſtym ſkonečnje wſchitzh proscherjo, kóždy džen a kóždu hodžinu na Božu dobrotu poſasati? Hdžj býhmy woſtali, njebýhmy ſo wot njeho dobroty doſtarvali? Žiwnym ſo ſe žamymi dobrotam, tež naibohatſhi mjes nami. A na konzu budže wěſce ſamo najhordžiſhi mjes nami woſežoty, hdžj a ſo na wulſkim ſudnym dnu drjebjeńsku jeho hnady nomala. Tehodla ſo ſamo wot ſo roſumi, ſo czi, kotſiž ſu ſ Božeje hnady, ſchtož ſu, ſwojim bližſhim telko dobrotoſ wopolaſuſa, ſelkož je im móžno czinicž. Dži a cziń, kaž ſym tebi cziniſt, Jeſuſ napomina. — Dženža woſebje hidženi Židža maja ſo mjes ſobu tež nětko hi cheže jara ſiweru po tutej pschikafni. Praji ſo, ſo w tutym naſtupanju na čole wſchěch narodow křeči. My iſteſciſienjo džibjeli ſebi to ſpomjatkovacž a tež tu měli ſo naſche kveſlo ſwecziež psched ludžimi. Pižane ſteji, po myžli wjazy hacž jónfrócz: Wježolſho dawarja na Bóh lubo. A Jeſuſ južrje doſcz rjeſnje: Schtož ſeže cziniſti jenemti mojich najmjeniſchich bratrów, to ſeže mi cziniſli, abo w dženžniſhim tekſe: Njebjeſki Wótz wam to ſiawnje ſaplačzi.

Takmu dobrotu czinjenju potajkim Jeſuſowé ſlowo: Mějcie ſedžbu! njeplacži. Tu móže ſo jenož wo to jednač, ſo býhmy wjazy a niz mjenje cziniſli. Straschnie měſmo paſt tu je. S noſ ſcheczijanow jich wjèle njerouſumi abo nochze roſumicž dobrotu czinicž: Ruka drje dawa, ale wutroba njeje pschi tym wobdželena. Šda ſo jenož tak, jako by ſi darmiweje wutroby muſhadžal. Po prawom paſt ſo dawa jenož tehodla, ſo njebýhui ludžo na hlupe myžle a rěče p'chichli, ſo by ſo kſcheczijanſka ſwotkowna pschistojnoſc ſdžeržata, abo woſebje, ſo by ſo njeſluby

proscheř wotbyl, zple wjeho jeno, hac̄ ſo jemu i darom dobrota czini abo niz, t. r. hac̄ ſo ſwontownje a ſmutskownje polepschi. Tak dostawa proscheř píched durjemi, kudry w ſužodſtve a niz na požledu zyrkej, tale ſtajna proſcheřka, kož ju někotsi mjenuju, někak maliceſkosc̄. Schto bychti tazzy ludžo praſili, by jim Boh ſtijes ſtwoje dach tež tak ſchpatnje pſchiméril! Tajſim ſkupym ežlowejkam njenóže ſo husto dočz pſchitwolac̄: Schtož ſkupje ſyje, tež ſkupje žněje. Jeſuſ pak je hiſcheze wjazyh praſil abo warnoval. Wón widzeſche naſkerje huſeſiſcho, ſo bohac̄ po měſeče džesche, předy njeho klužobník, ktryž mějeſche kudry lud na to ſedzbn̄ cžinieſ, ſo jeho bohaty knijes dže, ſa nim ſažo klužobník, kž wulku móſheni ſe ſƿoětlymi pjeniſem i njeſeſhe a wſchitkim wupscheſkrem ſučam wſchelakovych proſcherjow dary wudželovasche. Haj, to bě po měnjenju ludži hnadm knijes, bě ſcžedriwy dobroc̄zel. Jeſuſ himaſ ſudzeſche a my ſ nim. Dženfniſchi džen ſajki wobras na naſchich dróhach njevidzimy, a bychmy jón wopratodze widželi, njeby ſo nichto na to rošhoril, ale by brat, ſchtož by dostał. A tola Jeſuſ tež nam praſi: Kedžbu! Dženža ſo wjely dawa a dyrb̄ ſo dawac̄. Woprowanske dny ſo wotměwaja, do ſapiſlow dyrb̄ich mieno a dar ſapiſac̄, we nowinach ſo ſznamo ſjawnje ſwituje. Jenož tu žaneho wopaczneho džiwanja na to a tamne, pſchede wſchém žaneho pobožneho cžinenja! Tajzy dawarjo maja ſtwoju mſdu prjec̄. Naſlep̄che ſi kſchesčanskeho žiwojenja a džela luboſeſe na ſapjerje njeſteſti a njeſtawa ſo w ſcherokej ſjamnoſeſi a tu na ſwětlo njeſchiñdze, ale ſtawa ſo ſ cžicha, ſo ſewiza njevě, ſkto praſiva cžini, a ſewi ſo tehd̄, hdž tón, kž do potajneho hlađa, ſo ſaplac̄ ſjawnje. Kedžbu, Jeſuſ praſi, niz ludžo dyrb̄a dar widžec̄ ale Boh, niz huba dyrb̄i wo tym rěčez, cžim bôle wutroba,

Paſheſcjiſenjo, kedžbu, hdž ſo modlieſe! Ssmano budžemy my ſitemu napominemju ſlepje ſrumjeſ ſo hactu tehd̄ we Jeſuſowym čaſu, pola kotrých běſe po ſbóžnikovych fruſtach ſlowach ſtrach, ſo byhva modlitva něſhto ſwontowne, wěſeſhe jara wulſti. Abo leži to ſznamo w tym, ſo ſo jich wjely pola naſ modlitwy ſi zyba hanibuje? Sa ſajkach njejeſ ſak Jeſuſowe ſlowo rěčane. To dyrb̄ ſuňe tych trjeſic̄, kotsiž ſo hiſcheze modla, a woſebje tych, kotsiž ſo ſjawnje modla a jo dyrb̄a. Kaf loh̄o može ſo tu ſtač, ſo iphtam, naſche ſlowa pravje jadriwe, rjane, wuſnamne a wuraſne tworic̄, tak je trjebač, ſo ludžo bôle na ſlowa ſedžbuja hac̄ na to, ſo ſ nimi towarzſtvo ſ Bohom cžinimy. Modlitwa, wobhadzenje ſi njevidomym Bohom, roſrěčowanje wutroby ſ nim, je ſobu naſmuſtlowiſcha wěz, kotrž manu. Sso modlo ſo ſwajatemu Bohu bližimy. Kaf mohle pſchi tym druhe hac̄ ſwječene myſle měſta měſeſ? Jeſuſ nam woſebje raſnje modlitwu w cžiſchinje poruc̄za. Tam ſo wutroba hafle pravje wotewrja, tam ſprawmoſeſ a wěroſeſ thjetej. Pſchi tym njeje Jeſuſ wěſo ſjawni abo powschitwomu modlitwu, na pſch. w zyrkwi, ſakafal. Wón ſam je ſo ſjawnje modlit. Tačo pječ ſyfazam w puſčinje klob ſamc̄he, ſo pſched nimi wſchitkim džatowasche, pſchi Lazarowym rowje wón wutrobi hmuſaze ſjawnne modlerke ſlowa ſe ſtwojim njebieſkim wotzpm poręčza, a jeho ſw. Wóteženajſi njeje wěſeſhe jenož ſa komorku nam daty. Tola tež pſchi ſjawnnej modlitwoje dyrb̄ nam bhez, jako bychmy na ſamotnej wýſpol'cži abo w cžihej, ſamknijenej komorzy ſtali, tež tam dyrb̄i harowaz̄ ſwět wonbach wostac̄, tež tam ma tak bhez, ſo nikoho njevidzimy hac̄ Boha a Jeſuſa ſameho. Woſebje wulki pſchi naſchim modlenju je tež ſtrach, ſo wjely ſlowow cžinimy. W Jeſuſowym čaſu ſebi mnosy myſlach, ſo, cžim wjazyh ſlowow ma modlitwa, cžim wěſeſtjho budje wuſtlyſhano, a dženža naſkerje mnosy tež hiſcheze podobnje myſla. Kaf husto dyrb̄i Boh woſebje ſe

prawnych kſche cžijanſtich worschow a truhow ſohceze doſthe modlitwy kſlyshecz, a wěz, kotrež ſu maliceſkostne abo ſo ſzamo wot ſo roſumja! Schto by ſo dyrb̄iaſ Boh woſebje ſ tajſimi doſhim ſlowami na to a tamne ſedzblivoy cžinic̄! A pſchi tym ſznamo runje najwažniſche wutwostanje! Šlowna wěz njeje, o je huba, ale ſo je wutroba ſ nim pſches jene, ſo wocži ſtajnje na njeho hladatej, ſo je člowjetowa wola tež w najejeſtſchej hodžinzy jemu poddata. Dočz pſchicžinow potajſim, kž naſ miſuju, wažnoſeſ a kſutnoſeſ Jeſuſowych ſlowow ſebi roſpoſminac̄. Podarmo wěſeſhe njebudze, hdž to cžinimy. Kedžbu, kſheſcjiſenjo! Hamjen.

M. w B.

Šbóžniſho je dawac̄ dyžli brač̄.

(Poſracžowanje.)

Tuto praſhenje njebe Dennert wocžakowal. Džiwaſche ſo na tym. Tola, holzy mjes wocži poſhlađnytſhi, wihlada tam pſcheſzelniwej wocžzy, kotrež poſnej ſtaroſeſe na njeho hlađaſtej. Tuž, ſo doſho njetajo, wotmolwi: „Haj, knježna, mam wulke ſtaroſeſe. Niz, ſo byh džela njeměl! Ně, tuto mi hiſcheze ſenje pobrahimato njeje, a ſkafanjoje ſe nětſle wjazyh hac̄ dhy předy! Tola, woteberarjo ſo džen ſa bôle na to ſwueža, niz w prawym čaſku placžic̄! Ža paſ dyrb̄u tym, pola kotrých ſupuju, pſhezo hnydom placžic̄ a tehorunja dželac̄erjom! Tak ſyim tak daloko, ſo to ſtrach ſa zyly wolkod a ſa ſwójbu! — Nimo teho,” — rěč ſo jemu ſudzeſche, — „je mi moja žona ſa węjerawſchim dwójmiſlow porodžila a leži tam dženža hora a ſymliza ju pſcheběhuje! Schto to ſi teho wſchego hiſcheze ſa naſ, — to njevěm!”

Miſchtr wotmijellim. Róža widzeſche na wobliežu, kaf je mu to bliſko džesche, a kaf jemu ružy kſhepoſtaſtej.

„Měnic̄e wjy,” ſo wopraſha, „ſo waschi woteberarjo njenóžeja placžic̄?”

„Runje načopat, knježna! ſsu to tola lute naſladne ſwójby naſcheho měſta, ſa kotrež je to maliceſkosc̄, mi moje ſlicžbowanja ſaplacžic̄! Bohužel roſiſheri paſ ſo to nětſle tež mjes naſlepſchimi ſwójbami to nowotarske waschnijo, ſo dlihicz je ſaplacženjom ſlicžbowanjom. — Boh wě, cžehodla to tač!”

Tu wotewrichu ſo wot wonbach durje. Knijes ſi Róžowa jaſtuji. Pſchecželnivje wobroc̄i ſo ſ mičtrej, ſo jeho praſhejo: „Pſchiñdječe zyle wěcze ſlicžbowanja dla, luby miſchtrje? Dženž wjecžor hiſcheze wam pjeniſey pſchipoſeſelu! Mam ſo jara pola waſ ſamolwyc̄, ſo hiſcheze njeſaplacžic̄. Tola, runje nětſle niſam žaneje ſhwile. Dyrb̄u hiſcheze wſchelake ſpiſy podpiſac̄, kotrež dyrb̄ia ſo ſ poſdniſchim poſtom wotpóžlač!”

Miſchtr Dennert ſo wjazyh króč ſožaform, wobſruezejo, ſo je knijes baron tón mjes jeho woteberarjem, ktryž naſlepje plači. Kuf ſjelepie, tola paſ pſchecželnivje ſtrowiwſchi woteidze.

Hodžinu poſdjiſho ſedječho Róža je ſtarſhimaſ ſa blidom. Wobjedowachu.

„Schto měje che ty to do ſajimazeje roſmowly ſ Dennertom, lubci Róža?” wopraſha ſo nan, na ſotrymž bě widžec̄, ſo jemu po napinazym dopoldniſchim džele wobjed derje ſlodžeſche. „Sdřečho ſo mi ſkoro, jako byſchtaj někajte potajnoſeſe měloj!”

Tuž wupowjeda Róža, ſchtož bě jej Dennert wuſkoržil. Starſhej poſluchaschtaj. Skónečnje ſo Róža wopraſha: „Ssměni ſzadž ſa ſama ſ Dennertezem dónidž a pjeniſey donjeſeſ!”

„To drje by tola ſlepje bylo, ſo je tam ſlužomnik donjeſeſ!” wotmolwi tak ſu k ſlokmu mac̄. Slodasche pſhezo na to, ſchtož bě po jeje měnjenju pſchistojne a ſchto niz. Tola pſchi wſchém tym bě dobročiwa žvna. Tuž hnydom do teho ſwoli, ſo Róža, kaf ſebi to pſcheſeſhe, dwójnikomaj donjeſeſe malej hiplej.

Tutej njevěštej pak to pozglednje, na čož ho Róža tam ja blidom měřesche. Saměri žo bôle a bôle na věstně wotpohlad: Rosmyšlowasche ſebi, ſak by wſcho, ſchtož jej to myſl a wutrobu pjetnjeſche, dokonjała. —

Bě to ſažo džení poſdžischo. Sſedzachu iako ja blidom a wobjedowac̄hi. Tu wupraski Róža ſtarfheju pſchelwapijazu proſtviu. Chyſche žama Dennertových woteberarjow wophtac̄ a ſebi ja miſchra ſlicžbowanja placžic̄ dac̄. S tím pak macžeri njetrjechi.

„Ty drje ſy zyle myſlow ſbywa!“ rjeſní macž ſwarzio. „Schto, ty chzesch tola něchtoto čzinic̄, ſchtož ho holzam twojeho runjeca njeſchisteji! Nejpomyſlij ſebi to na to, ſchto býchu to ludžo wo tym poſjedali? Dýrbjeli tola prajic̄, ſo wjaz njevěſch, ſchto ho ſlučha, ſo ſy novotarka a hewač něchtoto!“

Macž bě ſo roſhněvala, a Róža wjedžesche, ſo to njetrjebovſcha próza, ju dale proſkyc̄.

Mudra, laž věſche ſamyſli ſebi, pola nana dožpic̄, ſchlož dožpic̄ pola macžerje bě njemózne. Nejebi to i prěnjemu rasej wuspěch měta.

Nan žam ſedžesche čzichi, nōž a widlicžli pſchelladujo, by ſebi myſlic̄ mohl, i w neje wo wſchém ani ſlowečka ſaſhyschat, nejebi li to jeho čzelo inorschezene bylo. To Róža derje ſnajeſche. Nan ſebi wěz pſchi ſebi roſmyſlowasche. A po malej ſhwili rjeſní: „Ja njedopóſnatwam, czechodla by to dýrbjalo něchtoto tak jara ſle býč, hdyž by Róža i naſchim ſnathm ſchla a ſebi wupiacžic̄ dala, ſch:č ma tutón ſprawny miſchtr a ſwójbny nan doſtarž, kotreñuž je žona po porodze dwójnikow czež: ſhorjela. Něchtoto njevſchedne drje to je, tola pak niežo njepratve, ludžo, fotſiz derje měnja, to lčdy wopak wulova!“

„O nanko, ſak ſym czi džakowna!“ ſavola Róža, hnydomi tute ſlowa tak wuzivajo, jako by nam hýž do poſdnje do jeje wotpohlada ſweliſt. „Hnydomi jutſje póndu! Donježu Dennertove ſlicžbowanja Małherowej, Hussenowej, radež Kragerej, profežorej Wencžy o Injezej ſ Wětrowa. Zyle wěſče mi ſlicžbowanja ſaplačza a iak Dennertowej žitvjenje wutſhowaja! Šlyſh tala, nanko! Lčkař je prajik, ſo ſu ſtaroſeže jeje khorosež ſaninovale! Neje to něchtoto jara ſrudžaze a hanibne?“

Najajtra nastaji ſo na puc̄ i hrabji Durlachej. Bě to na novy towarſch. Bydlejſche žam ſe ſwojej žonu we woſebnym domje Róža pſchepoda ſlužobníkej ſwoju ſhartku, ſo by ju pſchipowědžil. Njetrjebasche doſho czechac̄. Šlužobník ſo býſh wroc̄i, prajizy: „Knjeni hrabinka proſhy hnadnu knježnu, ſo by jaſtupila.“

Hrabinka ſedžesche woſebnje ſdraſczena we woſebnym ſtole. Wobhonjeſche ſo naležnje, ſak ſo ſtarſhimaj wjedže, hac̄ ſtaj ſtrowaj atd. Potom wotmijelfny. Róža ſrosumi, ſo je to nětko na njej, prajic̄, czechodla je pſchisbla. Bě ſebi wotmyſliła, hrabinzy ſjawnje a ſprawne wſho wupowědac̄. Tuž ſapocža:

„Ssym i Wam, knjeni hrabinka, pſchisbla, ſo ſpuſchezejo na Waſchu dobrociwoſcz, a proſchu, ſo byſhce ſamolwila, jeli ſo ſy ni ſebi ſy tmy pſchewjele dovolita. Kratož Dennert, pola fotrehož Waſch knjes mandželski ſa ſebje dželac̄ datwa, ma hýž někotre dny na ſmjercž khoru žonu a dwójnikow. By jemu jara hýbo a jara ſpomožne bylo, býchu-li jemu jeho woteberarjo ſlicžbowanja ſeſaplačzeli. Ja ſym ſo jemu, dživvajo na khoru a dwójnikow, poſſicžila, ſo ja njeho wo to poſtarac̄. Zyle wěſče mi Wy dovoſicže, ſo Wam tu podpiſane ſlicžbowanje pſchedpoſožu.“

Hrabinka bě drje pſchelhvatana, tola cžinjeſche, jako to nijebyla. Młoda pſhelniza bě tak ponížna a ſdwórliva a wumyſlowasche dověru, ſo woſebna rjana knjeni ſo ſapocža ſajimowac̄ ſa ſranz Dennertowu ſrudobu.

„Hnydom Wam mojeho mandželskeho doſh wotrunami!“ rjeſní i Róži.

To ſo Róži njeſwočjo tak wjeſele roſjažni, ſo hrabinka, kotraž ſo hewač tak býſh ſi nikim njeromoſtvojeſche, ſlono w pſchiſtaji, na kotrymž ſo žama džiwaſche: „Je mi žel, ſo ſym ſo dlihili ſaplačic̄. Njemóžach ſebi tež do zyla myſlic̄, ſo Dennert tutón ſnadny pjenjes, — ſu to tola jenož 160 hr. — tak muſnje trjeba.“

Druhi dom, do fotrehož Róža jaſtupi, bě tón ſlawneho ſpičacžela hrów Majera. Bě tu zyle hinač hac̄ w prěnim. Wchó bě wumjetſhy pſchipratwjenie, ale wſchudžom najvojetſhi njeporjad! Wchudžom toſtachu ſo niz hubjenje, ale njerodniſe woblekane džecži woſolo. Se ſwójbneje iſtov bě ſlyſhac̄, ſo ſej tam žona hubu na něchtoto torhačhe; holza kaž maſka, kotraž bě Róži durje wocžiniſa, bě po wſchém ſacžu ſabyla, nutſach prajic̄, ſo tu něchtón čzaka. Róža tam na bětlf hodžinu ſtejeſche a nichtón ſo wo nju njeſtarajſche.

„Móžu mjes thym na wuknhez“, tak džeſche Róža pſchi ſebi, „ſak to čzinic̄ njeſměſh.“ Dopomni ſo pſchi thym na dom ſwójbhy ſ Hórfi, w kotrymž nejebi jenož wózom džecži, kaž tu, demach, ale jědnac̄ze; wiché mějachu pak tam něchtoto woſebite a woſebne na ſebi; wiché běchu tam pſchistojne a wiché běchu tam ſwucžene, niz jeno na žameho ſo myſlic̄, ale tež na druheho. „To je Klarinu wlitw!“ wuſna ſebi a wažesche ſebi towarſch u hiſhce ſwiche.

(Pofracžowanje.)

Zyrfej a ſtat.

Sakfa ſrajna ſynoda ſhromadži ſo 15. ſeptembra. Budže ſo ſo wſchelatim ſaberačz. Šta nju ſu hotowe načiſki ſakonjow wo doſhodach duchownych, wo ſaxjadowanju zyrfwiných lehniſtow, wo doſhodach zyrfwiných wucžerjow ſyrfwinine ſlužby, wo pra-wach patronow a kollatorow, wo nowym ſradowanju konfir-mac̄ije atd. Nimo teho ſo jej pſchedpoſoži roſprawa wo zyrfwinym datku ſleta 1921-22 a ſtatistiſka abo ſapiſowaza roſprawa wo lětach 1919 hac̄ 1922. A tomu wſchemu a i druhemu ſměja zyle wěſče tež ſyndikatojo ſwoje namjetn a pſchecža. Tuž budže to wobſcherne dželo, kotrež ſměje ſynoda dokonjec̄ a jeje poſzedzenje drje 2 abo 3 njedžele traje. Nejebi ſo radži i Bohu czeježi a zyrfwi a woſhadam i žohnowanju!

W ſandženym thdženju wotměchu ſo ſa Lužiſke zyrfwine wo rježhy diözeſanske ſhromadžiſt ſa duchownych a woſhadnych ſaſtupjerjow; móžachu pak tež hewač woſhadni ſo woſhadžic̄. Jednachu wo wſchelatich praſchenjach ſo woſhadneho a zyrfwineho ſiwojenja. Wiché ſchtyri — w Žitawach, Lubiju, Budýšchinje a Kamjenizu — běchu ſaxjadowane pſches i. tajn. zyrfw. ſadu Rojenſtranza.

To je zyrfej

Bo P. Althaus.

To je ta ſiwa zyrfej, hdžež to bywa jedyn druhemu Khrystu. Wona je ſlowo, kotrež tu mjes nami, a ma móz, kotraž ſkutuje dale a dale. Šchtó je mje ſtajik pſched Božej wočži? To ſu byli ſo modlazý člowjekojo, kaž jich hdy woſhadach wot džecžazých lět ſem; to ſu byli člowjekojo, kotrymž bě na mjeſwočžu a na čzole ſapiſane hlyboko to ſtaranje wo duſchu, — to ſtaranje, kotrež tak rjeňe wuprajene ſi tutym ſlowom: „Ja noſchu ſwoju duſhu njepſchewajzy na rukomaj!“ — Pſched wózhy Božej ſtej mje ſtajile wózhy tak někotreho njeſnateho, iak někotreho, kotryž žane mjeno njeměſche, fotrehož wózhy pak wo thym ſwědečſtej, ſo ſtej Jeſuža widžalej. Pſched wózhy

Božej žu mje stajile khěrlijsche zýrkivje, s kótrýchž klineži stýří tuteho žvěta a Boži mér, krudoba pokutu a výšanje njebjeskeho wježenja, wobraž Khrystužowé, kaž je to nam podachu Grünewald, Dürer a druhý hacž s R. Schäferej. Wschitko to bu mi „žloto“! Hdyž žo s druhim kaž s bratrom rosmolwjam psched wažnymi rosmolženjemi, hdyž žo s záleží wutrobu ſowjedam, pschezo wém žo psched Khrysta wózomaj a jeho „žloto“ to je, kótrež ſe mni rěčti s erta ſobuežlowjeka.

Wschelke s blifka a s daloka.

Biblijki kurjus abo biblijke rosmolžowanje ſa wobdželniſow ſe wſchěch worſchtow luda, kótrýž je wjele ſuboſče namakaš, žo lětža moſpijetuje. Traje wot 30. ſeptembra hacž do 4. ſeptembra a placži 15 hr., ſa tutu placžiſnu maſch paſ ſi doboom tež pſcheyt a jaſtaranje. Wotměje žo ſažo w Lóznižy. Schtóž chze žo wobdželiz, njech žo ſamolvi pola „Ausſchuß für Volksmission“ Dresden-A., Ferdinandstr. 19 II.

Romſlo-katolicka zýrkivje ma jemu „Sewjatu“ wjazy. Bamž je Orleansku ſnježinu (Jungfrau von Orleans), kótraž ſi prawym mjenom Jeanne d'Arc rěkaſche, ſa ſewjatu prajil. Tuta wumoh Franzovíſtu i rufi Jendželčanow, bywajo franzovíſtemu ſnježej khorhojniza a wjedniza pſchecživo Jendželčanam, ſotsiž žu ſa Franzovíſow ſtari njeſchecželjo. Bě to w lětach 1429 hacž 1431.

Njedželske bjesadowanki.

Za pěkne mjeňše a wjetše džéči křesčanskich staršich.

Podawa Arnošt Šerbovič.

1. Bjesadowánka.

— Knjez Jezus praješe, zo je wšón zakon woprijaty we dwémaj kaznjomaj, a to runje w tymaj dwémaj, kotrejž nam džensa ſlužitej jako złoty text. Lubujée Boha Knjeza a swojeho bližeho. Što myſliče, je snadž tola móžno přestupić někotre kaznje Bože, tež hdyž budžemy woprawdze lubować Boha Knjeza a swojich ſobučlowjekow? Přepytajmy to! W přenjej kazni ſebi Bóh Knjez přeje, zo nebychmy nikomu a ničemu druhemu dawali Božu česć, hač Jemu. Zo bychmy Jeho ſtajnje česčili a Jemu poſluchali jako jeničkemu Bohu a Knjezej njebja a zemje. — A ſto přeje ſebi nank? Zo by jeho džéčo poſluchało towařšam na nawsy? Nanihdy nic! Nan žada wot swojeho džésca to same, ſtož Bóh žada wot swojeho ludu: z přenja poſlušnosć. Druhežmu směš poſluchać, hdyž ſo to znjese z wolu nanowej.

Raz džechu tři džéči ze ſule. Běše to nawsy. Pué wjetše je po hrochowym polu, kotrež běše runje poſne krasnych ſlódkich trukow. Jedyn hólc praješe: „Hólc, pójmy ſebi naſcipač!“ Druhi wotmołwi: „Ja ſo boju! Hdy by to mój nan zhonił, by mje nabił!“ A třeći rjekny: „A ja z cyła njepóndu!“ „Bojiš ſo tež pukow?“ ſměješe ſo jemu přeni. Tón kručišo na njeho pohlada a ſebjewědomje rjekny: „Ně, pukow ſo njeboju, ale boju ſo, nanka zružíć, dokelž mam jeho jara lubo.“ Kotry z tych třoch hólcow ſo wam najlepje lubi? — „Mi tón třeći!“ Widžiće, dokelž wón swojeho nana lubowaše, njepoſluchaše na zaſwiedny hłos ſobuſulerja. Runje tak, ſtož lubuje Boha Knjeza, njepoſlucha na hłos zaſwiednikow.

Bóh Knjez tež njechaše, zo by Israel ſebi twarił někajke poſtawy abo wobrazy, kotrež bychu Jemu, ſwjatemu Bohu, podobne byłe. A čehodla? Dokelž ſo ludžo klonja wobrazam a na žiweho Boha njemysla. Wón chce być

žeje ſutkowanje bě najprjedy Franzowíſam ſi ſpontoženju, tola poſtom bu jata a 30. meje 1431 wot Jendželčanow w Rouen polena, dokelž bě zýrkivny žud ju ſi ſmjerči ſažudžit a to tehđela, dokelž bě ſi pomožu čerta ſivoje wójske ſutki do ſonjała, dokelž dě Boha hanila a kufivala. Tola jeje krótke ſutkowanje njebě ſa Franzowíſow podarmo. Dobučku doſke, ſtolětne wojowanje. Wschitwuſni ſažudženeje Orleanskeje knježny wobarachu žo pſchecživo wužidej, tola hafle 1450 dozpicu, ſo bu wobſkózba díla ležarſtva ſběhnjenia. Wot 1869 dželafche Orleanski biffop je to, ſo br živjata prajena byla. To je wulka wěz a žada ſebi dležne jednanja a pſchepytovaniſa abo, kaž to nijenujā, prozežy. Tolo hafle 1894 bu přeni ſthodženíſ dozpit: bu „bóžna“ prajena. „Bóžných“ cjeſežicž, je dowolene, tola niz poružene. Nětko ſtönežirje je tak daloko, ſo je knježna Orleanska tež „žirjata“ prajena. Ju ma nětko kóždy katolik ſi ſewjatu cjeſežicž, tež jendželžy ſaušliko, hacžrunje žu Jendželčenjo ju žami žudej zýrkivje pſchepožali. Tuto požlednje, ſo je žud zýrkivje ju něhdý ſa winowatni ſpónał a ſi ſmjerči ſažudžit, bě drj tež hłowna pſchicžina ſa to, ſo je žo žila wěz tak dlihila. —

Líſtovanje.

— Ž. w B. ja 14. po Tr. — Ž. w K. ja 15. po Tr. (žniový džafny ſwiedžení). — M. w Ž. ja 16. po Tr.

Samoſtwitý redaktor: farař W. H. g. a ſ. w. Mořacžiach.

mjez svojim ludom ſam ze svojim Duchom přitomny. A ſtož jeho nutrnje česći a lubuje, budže tón lěpić wobrazki, podobne Jezusej, na knihe, banty, poprjancy abo na druhe podobne wěcki? Nihdy nic! To je wonječesčenje Boha. Bóh Knjez tež nochee, zo by ſo Jeho mjenou nje-wužitnje do erta brało. A tola je to jedyn z najbóle rozſerjenych nałožkow. Jedyn khudy ale poccíwy ſewc měješe žonu, kotrejž rěkachu „Marijana“. A tuta žona bje-rješe jara rady Bože mjenou njewužitnje do huby. Za kóždej ſadu, haj ſamo za kóždym druhim — třećim ſłowom wołaše „Jezus Marja!“ abo „Bože dla!“ a podobnje. Jeje muž ſebi přemyslowaše, kak by ju to wotwučil. Přinádze na zbožownu myſličku. Poča za kóždym druhim — třećim ſłowom wołać: „o Marijana!“ abo „o ſewcowa!“ To bě jej tak wostudlo, zo w někotrych dnjach ſo dospołnje wotwuči, mjenou Bože njewužitnje do erta brać. Nichtón z ludži by ſebi to njedał lubić, zo by kóždy ſlepco jeho mjenou njewužitnje wužiwał. A Bóh by ſebi to dał lubiē? Přetož mamy-li někoho rad, njepřidamy, zo by jeho mjenou bylo njewužitnje wužiwane. Tak, lubujemy-li Boha, budže nam Jeho mjenou jara drohe a žadne.

Bóh wuči tež džéčatka, zo bychu lubowaše a česčili svojich staršich. A z čim najlepje česčíce svojich staršich? Hdyž kóždu khwilu něšto zawiňujeće, tak zo starší dyrbja ſlyšeć same ſkóržby na was? Ow ně! Budžeće jich česčić z přistojnym zadžerženjom, z pilnosću we wuknjenju, z čiſtosću, z prócowanjom, nanajlepje poſtupować w ſuli a ze ſpodobnymi wěcam. S krótka, wſitke Bože kaznje nas warnuja před złymi a ſkódliwymi wěcam, před wěcam, z kotrymiž bychmy zeškodžili pak ſebi, pak bližšemu abo bychmy wonječſili Boha. A ſtož lubuje Boha a bližeho, tón njebudže chcyć ſkodźeć nikomu, ani Boha Knjeza wonječſić. Tehodla je wěrnost, zo we tutynaj dwémaj kaznjomaj je cyły zakon wobzamknjeny: „Lubujée Knjeza Boha a swojeho bližeho!“